

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 16026

Tarih : 22.01.2024

10/3664

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye, tarihsel ve toplumsal olarak çok kimlikli ve çok kültürlü bir yapıya sahip olmasına rağmen, özellikle son dönemde Kuzey ve Doğu Suriye (Rojava) bağlamında yaşanan askeri ve siyasi gelişmeler, medya aracılığıyla toplumsal bir kutuplaşma aracına dönüştürülmektedir. Bazı medya organları ve dijital platformlarda yaygınlık kazanan nefret dili, savaş çığırtkanlığı ve dezenformasyona dayalı haber pratikleri, halklar arasındaki tarihsel köprüleri zayıflatmakta ve bir arada yaşam iradesini zedelemektedir.

Çatışma süreçlerini birer "zafer" veya "imha" kurgusu üzerinden sunan savaş medyacılığı, bölgede yaşayan sivil halkların, kadınların ve çocukların yaşadığı trajedileri görünmez kılarken; şiddeti tek çözüm yöntemi olarak kutsamaktadır. Bu dilin özellikle Kürt halkının kazanımlarına ve bir arada yaşam modeline yönelik saldırgan tutumu, Türkiye'nin iç barışını ve demokratik siyaset zeminini doğrudan hedef almaktadır.

Bu çerçevede; medyadaki dezenformasyonun, nefret söyleminin ve savaş propagandasının toplumsal barış üzerindeki tahribatlarının incelenmesi; barış medyacılığı ilkelerinin hayata geçirilmesi ve halkları birbirine düşüren yayın politikalarına karşı etkin önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT

DEM Parti Grup Başkanvekili

Kars Milletvekili

Sezai TEMELLİ

DEM Parti Grup Başkanvekili

Muş Milletvekili

GEREKÇE

Son günlerde Suriye’de, Kürtlerin yoğun yaşadığı yerlere dönük saldırılar, Türkiye’deki ana akım medya tarafından evrensel gazetecilik ilkeleri yerine, militarist bir "savaş medyacılığı" perspektifiyle servis edilmektedir. Bu yayın organlarında kullanılan dil; bölgedeki farklı inanç ve kimliklerin (Kürt, Arap, Ermeni, Süryani, Êzidî) ortak yaşam iradesini hedef almakta, toplumsal gerçeklikleri çarpıtarak halk nezdinde yapay düşmanlıklar üretmektedir.

Medya organları, çatışmalı süreçlerde hakikati aktarmak yerine, dezenformasyon yoluyla toplumsal algıyı manipüle etmektedir. Özellikle Rojava’da kadınların öncülüğünde gelişen toplumsal model, medya eliyle "güvenlik tehdidi" parantezine sıkıştırılmaktadır. Son günlerde Halep ve çevresinde yaşanan, kadınların cansız bedenlerine yönelik saldırılar gibi savaş suçlarının bazı medya mecralarında görmezden gelinmesi veya bu vahşeti uygulayan yapıların (HTŞ/İŞİD türevi gruplar) "muhalif güçler" adı altında meşrulaştırılması, basın etiğinin ve insanlık onurunun ağır bir ihlalidir.

Demokratik siyasetin inşası ve onurlu bir barışın tesisi, ancak nefret dilinden arındırılmış, etik değerleri savunan bir üslup ve halkın doğru bilgilendirilmesiyle mümkündür. Savaş medyacılığı; ölümü, yıkımı ve göçü kutsarken; barış medyacılığı, çatışmanın insani maliyetlerini, sivillerin yaşadığı acıları ve çözüm olanaklarını görünür kılar. Mevcut medya düzeninde hakim olan tekçi ve şovenist dil, Türkiye’deki farklı halkların birbirine olan güvenini sarsmakta, ırkçı saldırılara zemin hazırlamakta ve cezasızlık kültürünü beslemektedir.

Sosyal medya mecralarında denetimsizce yayılan ve kimi zaman resmi ağızlarca desteklenen "savaş çığırtkanlığı", toplumun sinir uçlarıyla oynamaktadır. Geçmişte yaşanan Alevi katliamlarından Êzidî kırımına kadar uzanan acı hafıza, bugün medya eliyle güncel çatışmaların toplumsal kutuplaşmayı derinleştiren bir aracı haline getirilmektedir. Gerçek dışı haberlerle yaratılan korku iklimi, demokratik çözüm arayışlarını imkansız hale getirmekte ve şiddet sarmalını derinleştirmektedir.

Medyanın, bir savaş aygıtı olarak kullanılmasının önüne geçilmesi; halkların kardeşliğini, kadın özgürlükçü perspektifi ve demokratik değerleri esas alan bir yayıncılık anlayışının teşvik edilmesi Türkiye’nin geleceği için hayati önemdedir. Savaşın maliyetini toplumun sırtına yükleyen, nefreti körükleyen ve hakikati tersyüz eden bu "medya kuşatmasının" tüm boyutlarıyla araştırılması, sorumluların tespit edilmesi ve barış odaklı bir iletişim stratejisinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması elzemdir.